

ЗВІТ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
„ПРОБЛЕМ ЛЮДИНИ ТА ФІЛОСОФІЇ ЗДОРОВ'Я ” за 2025-2026 н. р.

Співробітники лабораторії:

1. **Головатюк Л. М.** – науковий керівник лабораторії, к.б.н., доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання.
2. **Ільєнко М.М.** – д.б.н., професор кафедри біології, екології та методик їх навчання.
3. **Дух О.І.** – к.б.н., доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання.
4. **Кратко О.В.** – к.і.н., доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання.

Члени проблемної групи «Вплив чинників навколишнього середовища на здоров'я людини»:

1. Сичов О. (33 Бс група)
2. Старух А. (33 Бс група)
3. Ромасюк І. (33 Бс група)
4. Савчук І. (23 Бс група)

Науково-дослідницька робота співробітників лабораторії спрямована на виконання комплексної теми „Дослідження впливу урбанізованого навколишнього середовища та кліматичних чинників на здоров'я людини”.

Теми індивідуальних науково-дослідних робіт, над якими працювали співробітники лабораторії у 2025-2026 н.р.:

1. Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних наук (д.б.н., професор Ільєнко М.М.).
2. Підвищення кліматичної компетентності як засіб запобігання негативним наслідкам зміни клімату для здоров'я людини (к.б.н., доцент Дух О.І.).
3. Вплив негативних факторів навколишнього середовища на організм людини (к.б.н., доцент Головатюк Л.М.).
4. Екологічна ситуація малих міст та сіл Тернопільської області. (к.і.н., доцент Кратко О.В.).

Теми індивідуальних науково-дослідних робіт, над якими працювали члени проблемної групи «Вплив чинників навколишнього середовища на здоров'я людини»:

1. Вплив фізичних тренувань на дихальну систему студентів (Сичов О.).
2. Короткозорість – сучасна проблема дітей та молоді. (Старух А.).
3. Вплив стресових ситуацій на серцево-судинну систему студентів (Ромасюк І.).
4. Радіоактивне забруднення та здоров'я людини (Савчук І.).

Наукова новизна та теоретичне значення досліджень, які виконувались у рамках окресленої теми полягають у виявленні впливу урбанізованого навколишнього середовища та кліматичних чинників на здоров'я людини.

Практичне значення результатів досліджень полягає у впровадженні результатів досліджень у навчальний процес, що сприяє підвищенню якості підготовки фахівців.

Згідно тематики досліджень співробітниками науково-дослідної лабораторії за 2025- 2026 н.р. підготовлено наукові та методичні праці.

Наукова публікація у періодичному виданні, яка включена до наукометричних баз Scopus, Web of Science:

Дух О., Цицюра Н., Бенера В. Цифровий інструмент I-Tree Mytree як засіб реалізації кліматичної освіти, *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2025. 108 (4): 158-74, doi: 10.33407/itlt.v108i4.6193 .

Наукові публікації у фахових виданнях України:

1. Головатюк Л.М., Кратко О.В., Головатюк Т.О. Морфометрична характеристика судин мікрогемоциркуляторного русла м'язової оболонки товстої кишки при токсичному гепатиті на прикладі ураження піддослідних тварин тетрахлорметаном. *Природнича освіта та наука* / Головний редактор: Грицай Н.Б., Рівненський державний гуманітарний університет: Видавничий дім «Гельветика» Випуск 3, 2025. С. 44-49.
2. Кратко О.В., Головатюк Л.М., Кратко С.В. Адаптаційні механізми лісової мурахи *formica rufa* до абіотичних стресів і їх значення для здоров'я людини та сталого розвитку людського середовища. *Український журнал природничих наук: науковий журнал* / [гол. ред. Овчаренко Микола, відп. ред. Шелюк Юлія]. Житомир. Видавничий дім «Гельветика»: 2025. № 13. С 87-95.
3. Головатюк Л. М., Кратко О. В., Головатюк Т. О. Морфометрична характеристика судин мікрогемоциркуляторного русла слизової оболонки товстої кишки при ураженні піддослідних тварин тетрахлорметаном. *Український журнал природничих наук: науковий журнал* / [гол. ред. Овчаренко Микола, відп. ред. Шелюк Юлія]. Житомир: 2025. № 14. 15-21 с.
4. Кратко О.В., Головатюк Л.М., Барабаш Ю.В. Іхтіофауна річки Іква (у межах міста Кременця) як індикатор екологічного стану водної екосистеми та потенційних ризиків для здоров'я людини. *Екологічні науки* : науково-практичний журнал / Головний редактор Бондар О.І. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2026. № 6(57). С. 160-165.
5. Головатюк Л.М. Морфометрична характеристика епітеліоцитів слизової оболонки товстої кишки при дії токсичних речовин на організм. *Природнича освіта та наука*, Випуск 6, 2025. С. 83-87.
6. Панчук О.І., Тригуба О.В., Погорєлова О. М. Вразливість людини до теплового стресу в умовах кліматичних змін: фізіологічні межі та індивідуальні ризики. *Екологічні науки* : науково-практичний журнал. Вип. 3 (66). 2026. С.

7. Цицюра Н. І., Галаган О. К., Михалюк І. М., Дух О. І., Ромасюк І. М. Порівняльний аналіз екосистемних послуг деревних представників Magnoliophyta та Pinophyta і його значення для ботанічної й екологічної освіти. Природнича освіта та наука. Випуск 2 / за заг. ред. Грицай Н. Б. Видавничий дім «Гельветика», 2026. С. 160-169.

Видання монографії:

1. Ільєнко М.М. Біологічна та соціальна адаптація (механізм виникнення та особливості провів). Монографія. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2025. 150 с.

Видання методичних вказівок:

1. О. М Козак, Д. І. Бідолах, О. І. Дух, Н. З. Кендзьора, О. Б. Бондар, Н. Д. Гоцій, Методичні рекомендації щодо використання інструментів i-Tree при підготовці здобувачів вищої освіти природничого спрямування. Київ: ГО «УЕК «Зелена Хвиля», 2025. [Online]. Available: <https://surl.lu/kfdawb>

Публікація тез у зарубіжному збірнику наукових праць/ матеріалів конференції:

1. Головатюк Л. М., Діхтяр Ю. П., Головатюк Т. О., Кратко О. В. Здоров'язбережувальні технології як засіб формування здорового способу життя учнів під час вивчення біології. Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference FUTURE OF SCIENCE: INNOVATIONS AND PERSPECTIVES (June 16-18, 2025) Stockholm, Sweden. 2025. P.22-27.
2. Головатюк Л. М., Кратко О. В., Кошицький А. М. Формування здоров'язбережувальної компетентності учнів на уроках біології засобами інноваційних технологій. Proceedings of I International Scientific and Practical Conference «EUROPEAN SCIENCE AND INNOVATION CONGRESS» (December 8-10, 2025) SPC "Sci-conf.com.ua". Barcelona, Spain, 2025. P. 283-289.
3. Головатюк Л.М., Пачковський В.В. Використання проєктів на уроках біології з метою формування здоров'язбережувальної компетентності учнів. MODERN SCIENCE: TRENDS, CHALLENGES, SOLUTIONS: Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference Liverpool, United Kingdom 4-6 June 2026 P. 384-390.
4. Головатюк Л.М., Кратко О.В., Ромашевський В.В. Формування здорового способу життя школярів засобами інтерактивних ігор при вивченні біології у 8 класі. XI Міжнародна науково-практична конференція «INTERNATIONAL EXPERIENCE IN SCIENTIFIC RESEARCH» 11-13.06.2026 року Чикаго, США. С. 121-125

5. Головатюк Л., Ромасюк І., Сичов О., Старух А., Савчук І., Вплив способу життя та екологічних чинників на функціонування організму людини. *Міжнародна науково-практична конференція «OXFORD INTERNATIONAL SCIENCE FORUM»* 15-17 червня 2026 року, м. Оксфорд, Велика Британія

Публікація наукової статті в інших періодичних виданнях / збірниках матеріалів науково-практичних конференцій:

1. Кратко О.В., Деревінський В.В., Головатюк Л.М. Зооіндикаційний аналіз стану наземних біоценозів урбанізованих територій м. Кременця. 3rd International Scientific and Practical Conference «Current Challenges in Scientific Research» (June 1-3, 2026, Wroclaw, Poland). European Open Science Space. 2026. P. 69-73.
2. Панчук О., Цицюра Н., Черняк В. Регіональна дендрофлора як освітній ресурс реалізації принципів сталого розвитку. Актуальні проблеми гуманітарної освіти: зб. наук. праць. Випуск 23 / за заг. ред. А. М. Ломаковича, М. С. Курача. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2026.

Результати роботи лабораторії:

Завершенням роботи проблемної групи в лабораторії було проведення засідання круглого столу, підведення підсумків та публікація статті у міжнародному збірнику конференцій:

Головатюк Л., Ромасюк І., Сичов О., Старух А., Савчук І., Вплив способу життя та екологічних чинників на функціонування організму людини. *Міжнародна науково-практична конференція «OXFORD INTERNATIONAL SCIENCE FORUM»* 15-17 червня 2026 року, м. Оксфорд, Велика Британія

Керівник

Л.М. Головатюк